A.N.P. INDONESISCHE DOCUMENTATIE DIENST

POSTBUS 1
's-GRAVENHAGE

TELEFOON 183910
PARKSTRAAT 32

's-GRAVENHAGE, 28 juni 1958.-

Serie XIII no. 26

INHOUDSOPGAVE: Pag. 464

De strijd in Celebes Pag. 465-Pag. 466

Wijzigingen in het kabinet Pag. 466-Pag. 468

Het nieuwe kabinet Pag. 468-Pag. 471

De Nederlandse Kamer van Koophandel in Indonesië Pag. 471

Hatta over het overnemen van buitenlandse ondernemingen Pag. 471-Pag. 472

Voorlopig geen Japanse vestigingen in Indonesië Pag. 472

Opstandelingen richten schade aan op ondernemingen op Sumatra Pag. 472-Pag. 473

Brand in haven van Belawan Pag. 473

Nasution naar Verenigde Staten Pag. 474

Werkzaamheden van Shell in Balikpapan hervat Pag. 474

K.J.C.P.L. hervat dienst op Indonesië Pag. 474-Pag. 475

Dekkingspercentage Pag. 475

Bijkantoor Centrale-Bank van Indonesië in Londen Pag. 475-Pag. 476

Poolse zeeschepen voor Indonesië Pag. 476

Indonesische voorraadsmarkt voor rubber? Pag. 476

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

De strijd in Celebes.
Menado bezet.

DJAKARTA, 22/28 juni (ANP).-- De val van Menado, welke reeds de vorige week werd verwacht, is thans een feit geworden. Nadat de regeringstroepen op vrijdag, 20 juni een massale aanval tegen de hoofdstad der opstandelingen in Noord-Celebes hadden ingezet, maakte de legerleiding in Djakarta op de 26e bekend, dat Menado op die dag 's middags om drie uur door de gecombineerde strijdkrachten was bezet.

Volgens Radio-Djakarta was de stad geheel door de bevolking verlaten, toen de regeringstroepen binnentrokken. De mensen kwamen in kleine aantallen terug, toen vliegtuigen van de centrale luchtmacht over het platteland buiten de stadvlogen en de val van Menado bekend maakten.

De gouverneur van Celebes, Andi Pawirang, heeft het leger dank betuigd door de bezetting van Menado, aldus de radio, die ook mededeelde, dat overste Rukminto, de commandant van de troepen die Menado bezetten, heeft voorgesteld, dat de voormalige opstandelingen, die zich hebben overgegeven, zullen worden behandeld "als broeders". Zij waren, aldus deze commandant, gedwongen de wapens op te nemen en tegen de regeringstroepen te vechten. Volgens het radiobericht worden de gevangen genomen opstandelingen goed behandeld, zij staan niet onder militaire bewaking. Met de zorg voor hen zijn de ouderen onder de gevangen genomen opstandelingen belast.

De regeringstroepen, aldus het bericht verder, "zijn niet op Celebes geland als vijanden, doch alleen om degenen te kunnen arresteren, die zich hebben schuldig gemaakt aan benadeling van het land, zoals Sumual, Somba en hun vrienden".

Volgens mededelingen van Radio-Makassar zijn de regeringstroepen die Menado hebben bezet, van daaruit begonnen aan een achtervolging van de opstandelingen. Zij hebben reeds vier plaatsen buiten Menado bezet.

De radio gaf een korte beschrijving van de toestand te Menado enkele minuten na de val. De stad scheen aanvankelijk rustig en verlaten, er waren geen gebouwen vernield. Allengs verscheen de bevolking weer opstraat en spoedig reden er weer vele fietsers rond. De radio der opstandelingen, die tot vlak voor de val van de stad in werking was, staakte donderdag haar uitzendingen.
De frequentie van dit station wordt thans gebruikt door een nieuw regeringsstation, dat zich aankondigt als "Radio Republiek Indonesia".

Met de val van Menado heeft de belangrijkste fase van de revolutie in Indonesië haar einde gevonden. De opstandelingen zullen nu, of de wapenen moeten neerleggen, of een guerilla-oorlog beginnen. Het terrein op Noord-Celebes is echter voor de guerilla-taktiek niet zo gunstig als dat in Noord-Sumatra, waar vele natuurlijke terreinhindernissen het voeren van een guerilla begunstigen.

De woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken in Djakarta, Harsono, verklaarde, dat de val van Menado het einde betekent van de onberaden, dwaze en onnodige opstand van Sjafruddin en Sumual, die zij in februari zijn begonnen .

Zoals de Indonesische regering bij de aanvang van het Padangse aventuur reeds uiteenzette, was de uitroeping van de zogenaamde revolutionaire Indonesische republiek voorbestemd voor een mislukking om de eenvoudige reden, dat degenen, die de opstand begonnen in het geheel niet de gulle steun hebben verkregen van de zijde der bevolking, zulks in weerwil van de wanhopige pogingen der opstandelingen om de rebellie op te schroeven als een zuivere anti-communistische strijd en om daarvoor de aandacht en de belangstelling te verkrijgen van sommige buitenlandse mogendheden.

Het was te Djakarta algemeen bekend, aldus de woordvoerder, verder, dat de werkelijke beweegredenen der opstandelingen was, hun eigen corruptieve acties te bemantelen.

De woordvoerder verklaarde verder, dat, nu aan de opstand een einde is gekomen, de Indonesische regering onmiddellijk een aanvang hoopt te kunnen maken met de verwerkelijking van al de plannen waartoe is besloten in de Nationale Conferentie voor het Economische Herstel van het land, die in november 1957 onder voorzitterschap van dr. Moh. Hatta is gehouden.

Harsono achtte het een belangrijk feit, dat tot de voornaamste punten in het beleidprogramma van het kabinet-Djuanda behoort de vorming van een nationaal planbureau, welks taak zal zijn de uitvoering van het economische herstel van Indonesie.

Ganis Harsono eindigde met te zeggen dat de regering gelooft en hoopt, dat al deze ernstige pogingen de nodige sympathie en begrip zullen verkrijgen, zowel binnenslands als in het buitenland.

Voordat de val van Menado een feit was geworden, had het legerhoofdkwartier in Djakarta nog bekend gemaakt, dat de opstandelingen in Noord-Celebes oud-leden van het voormalige KNIL met de punt van de bajonet hadden gedwongen stellingen in de eerste frontlinies in te nemen.

De troepen van de "Permesta"-beweging bleven op de achtergrond.

Andere oud-KNIL militairen werden aan bomen gebonden en gedwongen als sluipschutters te opereren. Militairen van de opstandelingen waren geketend aan het luchtweergeschut.

"Daarom zijn wij ervan overtuigd dat de verdediging van de opstandelingen, die gebaseerd is op lege beloften en op de punt van de bajonet, niet de golf aanvallen door de nationale militairen kan tegenhouden, die vechten, vervuld van een geest van patriottisme".

Wat Midden-Celebes aangaat, maakte de legerleiding bekend, dat de resterende opstandelingen in dat gebied uit alle richtingen door de regeringstroepen zijn ingesloten. Toegevoegd werd, dat de opstandelingen in dit gebied onder commando van majoor Somba, oud-militaire commandant in Noord-Celebes, van alle contact met Menado afgesneden zijn.

Wijzigingen in het kabinet.

Conform de verwachtingen zijn na de verovering van Menado in het kabinet-Djuanda enige wijzigingen aangebracht. Niet conform de verwachtingen echter was de aard van deze wijzigingen.

Op maandag 23 juni verklaarde president Soekarno de laatste dagen hard te hebben gewerkt aan de wijzigingen in het kabinet. Hij legde er de nadruk op, dat de politiek van het kabinet echter geen wijziging zal ondergaan.

De president deelde dit mede aan een delegatie uit de Molukken, die onder leiding stond van de resident van dat gebied, Patti Radjawani en de gewestelijke militaire commandant, overste Herman Pieters, die president Soekarno een nota ter hand stelden, waarin de Molukken hun vertrouwen uitspreken in de president en het door hem gevormde kabinet. President Soekarno prees de loyaliteit van de Molukken gedurende de opstandige bewegingen elders in de archipel.
Hij gaf de verzekering, dat de door het kabinet gevolgde politiek generlei verandering zal ondergaan en bracht in herinnering, dat het kabinet in zijn programma de volgende punten heeft:

normalisering van de inwendige toestand in Indonesie;
uitvoering van het besluit der opzegging van de R.T.C.-overeenkomsten met Nederland;
voortzetting van de strijd om het verkrijgen van Ned. Nieuw-Guinea;
nationale opbouw.

De volgende dag bereikten de politieke activiteiten rond de komende wijzigingen in het kabinet een hoogtepunt toen president Soekarno drie ministers bij zich ontbood.

De resultaten van de besprekingen achter gesloten deuren werden niet onthuld, maar in gezaghebbende kringen werd gezegd, dat het overleg geschiedde in het kader van de pogingen van president Soekarno om het kabinet te versterken.

Sultan Hamengku Buwono de negende van Jogjakarta, die naar men verwachtte, aan de regering zou gaan deelnemen, was intussen in de hoofdstad aangekomen om een interregionale conferentie bij te wonen; deze was bedoeld om de talrijke vraagstukken in de betrekkingen tussen de centrale regering en de buitengewesten op te lossen. De conferentie, die zou worden bijgewoond door functionarissen uit alle Indonesische provincies, omvatte alleen delegaties uit Java, Zuid-Borneo en Zuid-Sumatra.

De wekelijkse kabinetsvergadering van dinsdagavond werd om onbekende redenen afgelast.

Het invloedrijke dagblad "Merdeka", waarvan de uitgever lid is van de nationale raad, deed dinsdag een sterke aanval op het parlementslid Djody Gondokusumo, die maandag had verklaard, dat mogelijke kabinetswijzigingen niet de indruk moeten geven dat zij gedaan zijn om aan "Amerikaanse druk te voldoen".

"Merdeka schreef, dat op de president geen druk kon worden uitgeoefend of geintimideerd kon worden door binnenlandse of buitenlandse machten.

Woensdag 25 juni, werden de wijzigingen bekend gemaakt. Er bleek dat president Soekarno vier nieuwe ministers had benoemd en drie nieuwe ministeries had ingesteld.

De nieuwe ministers zijn dr. Rachmat Muljomiseno, die mr. Sunardjo vervangt op het ministerie van handel, mr. K.H. Wahib Wahab, die aan het hoofd zal staan van het nieuwe ministerie voor samenwerking tussen het burgerlijke en militaire bestuur, kolonel Suprajogi voor het nieuwe ministerie van economische stabilisatie en prof. Moh. Yamin, die benoemd is tot minister van staat, de vijfde in het kabinet-Djuanda.

President Soekarno deelde mede, dat mr. Sunardjo niet was ontslagen, maar zich had teruggetrokken op verzoek van zijn partij, de Nahdatul Ulama. Hij zal een ambassadeurspost krijgen.

Soekarno deelde voorts mede, dat hij een nationaal planbureau zal instellen, dat zich met de economie zal bezighouden.

Volgens politieke waarnemers is de grootste verrassing de uitsluiting van de sultan van Jogja, die in brede kringen was genoemd als de nieuwe minister van handel.

Waarnemers zijn van mening, dat er geen enkel teken van een politieke concessie aan de opstandelingen uit de nieuwe samenstelling van het kabinet blijkt. In de regering hebben wederom geen leden van de Masjumi, maar ook geen leden van de communistische partij zitting.

Twee leden van het kabinet in oude samenstelling zagen hun ministerie afgeschaft en krogen nieuwe portefeuilles toegewezen. Het zijn dr. F.L. Tobing, de voormalige minister van inter-Indonesische zaken en thans minister van staat voor transmigratie, en mr. Hanafi, voormalig minister van wederopbouw en thans minister van staat.

De Naam van Sultan Hamengku Buwono IX van Jogja kwam nog voor op de voorlopige lijst, die op het paleis werd rondgedeeld, toen president Soekarno de wijzigingen in zijn kabinet aankondigde. Daarop stond hij aangegeven als minister van handel.

De sultan was vroeger door de opstandelingen genoemd als de man, die de nieuwe regering zou moeten leiden. Hij had reeds in beginsel zich bereid verklaard aan de regering deel te nemen.

In regeringskringen werd als reden voor de wijziging, die blijkbaar op het laatste ogenblik ten aanzien van zijn benoeming tot stand is gekomen, op gegeven dat de nieuwe suikerfabriek in Jogja, die begin deze maand in bedrijf is gekomen, al zijn aandacht vergt.

De nieuwe minister van handel, Rachmat Muljomiseno, is evenals zijn voorganger lid van de Nahdatul Ulama. Hij is bankier in Djakarta. Dr. Tobing is partijloos. Kolonel Suprajogi is de voormalige militaire commandant van West-Java. Wahab is lid van het hoofdbestuur van de N.U. Prof. Moh. Yamin staat bekend als voorstander van de Indonesische aanspraken op Nederlands Nieuw-Guinea.

Het herziene kabinet wordt het "tweede kabinet-Djuanda" genoemd.

Soekarno vormde zijn eerste kabinet-Djuanda vorig jaar als gedeeltelijke uitvoering van zijn schema voor geleide democratie, dat voorzag in een uit alle partijen bestaand kabinet. De confessionele partijen blokkeerden het opnemen van communisten daarin en de Masjumi weigerde te worden vertegenwoordigd omdat de werkwijze in strijd met de grondwet werd geacht. Neutrale waarnemers zijn van mening, dat het onmogelijk is te zeggen, of het kabinet naar links of rechts is gezwenkt.

De nieuwe ministers zijn geen van allen uitgesproken partijmensen.

Het regeringsgezinde persbureau I.N.P.S. citeerde een "vooraanstaande, gematigde nationalistische leider", dat de "verbetering van het kabinet ons slechts nader moet brengen tot de mogelijkheid om het schema voor geleide democratie van de president uit te voeren".

Het zelfde bureau meldde dat "de pogingen om de minister van voorlichting, Sudibjo, te vervangen zijn gestrand doordat de N.U. hem op zijn post wenst te handhaven". Sudibjo was voorzitter van het nationale comité voor de bevrijding van Nieuw-Guinea, dat actief was tijdens de anti-Nederlandse campagne in december van vorig jaar.

In Djakarta vraagt men zich af, wie voorzitter zal worden van het nieuwe nationale planbureau. Vorig jaar, toen over de oprichting van een dergelijk bureau werd gesproken, werd gemeld, dat het voorzitterschap zou worden aangeboden aan dr. Hatta. Hij verklaarde echter destijds, dat er geen behoefte bestond aan nieuwe organisaties in de regering. Linkse bladen hebben gemeld, dat het bureau zonder Hatta in het leven zal worden geroepen.

Het nieuwe kabinet.

De volledige samenstelling van het gewijzigde kabinet-Djuanda is als volgt:

Minister-president	Hadji Djuanda Kartawidjaja
Eerste vice-premier	Hardi
Tweede vice-premier	K.H. Idham Chalid
Derde vice-premier	Dr. J. Leimena
Minister van buitenlandse zaken	Dr. Subandrio
Minister van binnenlandse zaken	Sanusi Hardjadinata
Minister van defensie	Hadji Djuanda Kartawidjaja

Minister van justitie	G.A. Maengkom
Minister van voorlichting	Sudibjo
Minister van financiën	Sutikno Slamet
Minister van landbouw	Sadjarwo
Minister van handel	Rachmat Muljomiseno
Minister van industrie	Ingkiriwang
Minister van verbindingen	Soekardan
Minister van scheepvaart	Commodore Mohammad Nazir
Minister van openbare werken	Pangeran Mohammad Noor
Minister van arbeid	Samjono
Minister van sociale zaken	Muljadi Djojomartono
Minister van onderwijs	Prof. Prijono
Minister van godsdienstzaken	K.H. Mohammad Ilyas
Minister van gezondheidszaken	Mej. Dr. Aziz Saleh
Minister van agrarische aangelegenheden	Sunarjo
Minister van oud-strijders aangelegenheden	Chairul Saleh
Minister van staat voor transmigratie	Dr. F.L. Tobing
Minister van staat voor economische stabilisatie	Mej. Suprajogi
Minister van staat voor civiele en militaire samenwerking	K.H. Wahib Wahab
Minister van staat zonder portefeuille	A.M. Hanafi
Minister van staat zonder portefeuille	Prof. Hadj Mohammad Yamin

Het programma van het kabinet is:

1) de vorming van een nationaal planbureau
2) de normalisering van de toestand in de Republiek Indonesië
3) de verdere realisatie van de verbreking der RTC-overeenkomsten
4) de bevordering van de nationale ontwikkeling.

x
x x

Woensdagavond sprak Soekarno de hoop uit, dat het herziene kabinet Indonesië tot een gouden toekomst zal leiden.

In een korte rede na de beëdiging van de vier nieuwe ministers zeide Soekarno: "Wij zijn gesteld tegenover vele moeilijkheden, maar onze republiek is nog jong".

Hij voegde hier aan toe, dat Indonesië is geboren in een tijdperk van moeilijkheden, maar dat de toekomst vele schitterende beloften inhoudt "en ik hoop, dat het hernieuwde kabinet ons tot die gouden toekomst zal brengen".

Minister-president Djuanda zeide te geloven, dat het kabinet thans sterk is om de huidige vraagstukken aan te pakken. "Wij zijn vastbesloten alle pogingen te concentreren op stabilisatie, wederopbouw en verhoging van produktie".

Volgens berichten in de Indonesische pers had Sultan Hamengku Buwono zijn bereidheid om in het kabinet-Djuanda zitting te nemen, enkele uren voordat de wijzigingen zouden worden bekendgemaakt ingetrokken.

Hierdoor was Soekarno genoodzaakt woensdagochtend verdere besprekingen te voeren met een aantal personen.

Premier Djuanda en vice-premier Leimena werden woensdagochtend om half acht ontboden voor een gesprek met het staatshoofd, welke ontmoeting werd gevolgd door besprekingen met leiders van de PNI en de Nahdatul Ulama.

Eerst tegen het middaguur was de wijziging van het kabinet voltooid.

x
x x

De herziening van het kabinet werd in de in Djakarta verschijnende bladen koel ontvangen. Slechts de communistische en linkse pers gaf uitdrukking aan haar tevredenheid.

Het communistische blad "Harian Rakjat" constateerd met vreugde, dat de pogingen door de imperialisten en reactionnairen in Indonesië om het kabinet naar rechts te dwingen hebben gefaald.

Het blad schreef voorts, dat de reactie vergeefs had getracht de ministers Sudibjo (voorlichting), prof. Prijono (onderwijs en winnaar van de Stalingprijs), Sardjarwo (landbouw en lid van het linkse landbouwverbond) en Hanafi (wiensministerie voor de aanwending van het volkspotentieel was ontbonden) uit de regering te verwijderen.

Het linkse blad "Bintang Timur" was van mening, dat het gewijzigde kabinet een betere hoop voor de toekomst geeft. Het blad betreurde echter, dat het ministerie van Hanifah ontbonden is. Een dergelijk ministerie heeft in de Chinese volksrepubliek enorm succes gehad, voegde de "Bintang Timur" hier aantoe.

Het linkse blad "Sin Po" constateerde verheugd, dat de koers van het kabinet niet wordt veranderd en dat de vrees, dat de herziening van het kabinet slechts zou worden gemaakt om de VS te behagen, ongegrond is gebleken.

Het rechtste oppositieblad "Indonesia Raya" schreef, dat naar zijn mening ten minste vier mensen verheugd moeten zijn met de herziening: de vier nieuwe door Soekarno benoemde ministers. "Wij zijn niet onder de indruk van hun capaciteiten".

"Wij kunnen slechts bidden, dat God ons land en volk redt", voegde het blad hier aan toe.

Het orgaan van de PNI, "Suluh Indonesia" zeide de indruk te hebben gekregen, dat tijdens de besprekingen over de kabinetswijziging een "koehandel" niet geheel is vermeden. Het blad meende, dat de Nahdatul Ulama heeft gewonnen bij deze onderhandelingen, daar deze partij er een portfeuille bij heeft gekregen. De PNI en de N.U. vormen de kern van het kabinet.

Het nationalistische blad "Merdeka schreef, dat de vraag rijst of het kabinet is versterkt. Het blad meende nog steeds zwakke schakels in de regering te zien. Anderzijds schreef "Merdeka" verheugd te zijn, dat Soekarno zich blijkbaar niet heeft laten beinvloeden door binnenlandse of buitenlandse druk.

x
x x

In Nederlandse zakenkringen in Djakarta werd verklaard, dat men van het gewijzigde Indonesische kabinet geen betere vooruitzichten kan verwachten voor de Nederlandse ondernemingen in Indonesië.

Men voegde hier aan toe, niet te geloven, dat de nieuwe regering een nieuw tijdperk zal inluiden voor het Nederlandse zakenleven. "Wij blijven even pessimistisch als wij zijn geweest sedert de anti-Nederlandse campagne in december in vorig jaar", aldus de Nederlandse zakenkringen in Djakarta.

De Nederlandse Kamer van Koophandel in Indonesie.

De Nederlandse Kamer van Koophandel in Indonesië heeft haar leden in een rondschrijven formeel op de hoogte gesteld van de beslissing haar werkzaamheden "voorlopig" te staken.

De secretarissen van de Kamer, de heren Minzinga Zijlstra en van Leeuwen, vertrokken op 27 dezer naar Nederland.

"Wij betreuren het ten zeerste", aldus luidde een afscheidsbrief van het secretariaat aan de leden, "dat wij onder de huidige omstandigheden onze taak voor het Nederlandse zakenleven in Indonesie moeten beeindigen. Wij zijn er ons echter van bewust, dat de Kamer nauwelijks een bijdrage kan leveren tot de oplossing van de huidige vraagstukken. De status van de Nederlandse investeringen in Indonesië is een onderwerp van de politiek geworden en wij zijn gedwongen ons daarbuiten te houden. Er is niet veel ruimte voor een actieve bevordering van particuliere zakenbelangen, indien de politiek overheerst".

De brief besloot met uitdrukking te geven aan de hoop, dat "er een dag zal komen, waarop de Nederlandse zakenbelangen in Indonesie slechts zullen worden beoordeeld naar hun economische waarde voor het land en het volk van Indonesie".

Hatta over het overnemen van buitenlandse ondernemingen.

Oud-vice-president Hatta heeft wederom zijn stem verheven tegen het "overnemen" van buitenlandse ondernemingen. Hij deelde een vergadering van nationale ondernemers te Jogjakarta mede, dat het "overnemen van buitenlandse ondernemingen Indonesie schade had berokkend"..

Bijna alle Nederlandse ondernemingen in Indonesie, waaronder 540 cultuurondernemingen, werden gedurende de anti-Nederlandse campagne een half jaar geleden onder regeringscontrole geplaatst.

Hatta zei, dat hij de voorkeur gaf aan de vestiging van eigen nationale ondernemingen boven het overnemen van die van anderen, "omdat wij niet de bekwaamheid van de betrokken buitenlandse ondernemingen hebben".

x
x x

Deze veroordeling van de regeringsmaatregelen tegen Nederlandse ondernemingen heeft een scherpe reactie van linkse politici veroorzaakt.

Ibnu Parna, parlementslid van de "nationalistisch progressieve" fractie legde er de nadruk op, dat "alle Nederlandse kapitaal en alle bronnen van inkomsten van Nederlanders in Indonesië moeten worden weggevaagd".

Hij verklaarde, dat, indien Hatta zijn stem verhoft tegen het overnemen van ondernemingen, dit betekent, dat hij wil dat de Nederlanders voortgaan met winsten te persen uit Indonesië terwijl de Nederlandse regering gelijkertijd vijandig blijft jegens het Indonesische volk en een deel van het Indonesische volk in West-Irian.

Hij zei, dat het de plicht van het Indonesische volk was het Nederlandse kapitaal weg te vagen.

Voorlopig geen Japanse vestigingen in Indonesië.

Intussen heeft de Indonesische minister van buitenlandse zaken, Subandrio, aan een correspondent van Kyodo medegedeeld, dat de Indonesische regering niet van plan is Japanse ondernemingen in de nabije toekomst toe te staan, dat zij filialen of dochterondernemingen in Indonesië vestigen. Deze aangelegenheid, zo zeide Subandrio, zal worden overwogen in het licht van de economische samenwerking tussen zijn land en Japan.

Hij verklaarde, dat in een groot aantal industrieën in Indonesië behoefte bestaat aan Japanse economische samenwerking. Dit geldt de ontginning der olievelden, terwijl Indonesië voorts dringend behoefte heeft aan invoer van Japanse schepen, kunstmest en textiel gedurende de eerste twee jaren van het programma der herstelbetalingen. Op het ogenblik heeft Indonesië 200.000 ton scheepsruimte nodig.

Opstandelingen richten schade aan op ondernemingen op Sumatra.

In de afgelopen week zijn verschillende berichten ontvangen over het uitoefenen van terreur door opstandelingen tegen ondernemingen op Sumatra.

Op 23 juni werd gemeld dat een bende opstandelingen een aanval had gedaan op een Engelse onderneming in Noord-Sumatra. Zij zouden rijst hebben gestolen en vier vrachtauto's hebben vernield. Een der gebouwen op de onderneming Ajer Tarum, die behoort aan Harrison and Crosfield, zou eveneens vernield zijn.

Volgens een ander bericht uit Medan zou ook een aanval zijn gedaan op een Franse onderneming van de Société Financières des Caoutchoucs, te Padang Pulau.

De voorzitter van de plantersvereniging op Sumatra, Manis Manik, heeft bekendgemaakt, dat beide ondernemingen als gevolg van het vandalisme der opstandelingen enige tijd buiten het produktieproces zullen zijn.

Hij geloofde dat de schade die opstandelingen aan een derde onderneming, de (Nederlandse) Majanglanden, hadden toegebracht, binnenkort zou kunnen worden hersteld.

Een woordvoerder van de Harrisons and Crossfield te Singapore verklaarde naar aanleiding hiervan, dat de maatschappij misschien haar Brits en Nederlands personeel zou moeten opdragen haar ondernemingen in Noord-Sumatra te verlaten.
De staf van de aangevallen onderneming Aek Tarum heeft reeds opdracht gekregen naar Medan te gaan.
Hij zei, dat de maatschappij een beroep op de Indonesische regering om bescherming had gedaan, maar hij had vernomen dat de beste troepen van de republiek weg waren om de opstandelingen in Noord-Celebes te bestrijden.

Zaterdagavond, 21 juni, was een groep opstandelingen de Kasindir onderneming binnen gedrongen. Zij werden teruggedreven door regeringstroepen. Er ontstond een gevecht van een uur, dat eindigde in de terugtocht van de opstandelingen.

Volgens de regimentscommandant van Pematang Siantar, majoor Manaf Lubis, waren de opstandelingen van plan geweest de theefabriek in brand te steken, maar deze poging werd door de regeringstroepen verijdeld.

De bladen in Medan meldden de vorige week vijf aanvallen door opstandelingen op ondernemingen in dit gebied. De voorlichtings-officier in Medan, luitenant-kolonel Maha, verklaarde dat de sabotage van de opstandelingende economie in het gebied ernstig aantast.

De commandant van Noord-Sumatra, luitenant-kolonel Djamin Gintings, zei dat maatregelen om sabotagedoor tegenwerking op landbouwondernemingen te voorkomen worden genomen.

Volgens later te Djakarta ontvangen berichten hebben grote branden aanzienlijke schade aangericht op andere ondernemingen in Noord-Sumatra.

In Simelungun was de rijstpellerij van het regentschap in de as gelegd. Hierbij bedroeg de schade 1.8 miljoen rupiah. Te Tandjung Pura gingen twee tabakspakhuizen in vlammen op, waarbij aan de tabaksonderneming "Tjintaradja" een schade werd toegebracht aan 400.000 rupiah. Op de onderneming "Mariendal" randde een lege tabaksgoedang af.

Intussen heeft de Britse zaakgelastigde in Djakarta, Robert Saner, de aandacht van het Indonesische ministerie van buitenlandse zaken gevestigd op deze activiteiten van de opstandelingen.

Brand in haven van Belawan.

In de haven van Belawan heeft eind vorige week een hevige brand gewoed, die volgens een officiele schatting voor vijftig miljoen rupiah schade heeft aangericht. De brand brak vrijdagavond uit en duurde tot zaterdagochtend 11 uur.

In een communiqué van de militaire overheid werd gezegd dat een aantal haveninstallaties verloren is gegaan, maar dat een pakhuis van het leger en een van de marine zijn gespaard.

De militaire bevelhebber van Noord-Sumatra, overste Gintings stelde persoonlijk een onderzoek in.

Volgens de politie te Medan gingen 2000 ton rubber verloren. 80 procent hiervan behoorde aan de Britse firma Harrisons and Crossfield; het overige deel aan de Nederlandse H.V.A. De brand vernietigde voorts 500 ton palmolie, thee en andere landbouwprodukten van Nederlandse maatschappijen en de Franse "Socfin".

Aangenomen werd dat de brand ontstond door een sigarettenpeukje, dat op een voorraad brandbare produkten was geworpen.

Nasution naar Verenigde Staten.

Generaal-majoor Nasution, chef-staf van het Indonesische leger, heeft te Djakarta in een onderhoud met Japanse journalisten verklaard, dat hij van het Amerikaanse departement van defensie een uitnodiging heeft ontvangen tot een bezoek aan de Verenigde Staten. Nasution zeide voornemens te zijn, de aankoop van militaire uitrusting van de Verenigde Staten onder een crediet op lange termijn te bespreken.

Voorts verklaarde hij nog, dat de operaties tot opruiming van de restanten der opstandelingen op Noord-Celebes een kwestie van verscheidene maanden zal zijn.

Werkzaamheden van Shell in Balikpapan hervat.

Shell Indonesië heeft op 23 dezer het heropenen van de raffinaderij te Balikpapan in Oost-Borneo bekendgemaakt.

De maatschappij was reeds vorige week door de Indonesische regering gevraagd de werkzaamheden in dat gebied te hervatten na de verovering van het laatste vliegveld van de opstandelingen in Noord-Celebes.

De woordvoerder van de Shell zei maandag, dat gehoopt werd, dat een tankboot die thans onderweg was van Australië naar Singapore in de komende dagen naar het olieveld Bunju kon worden gedirigeerd om de eerste lading ruwe olie voor de raffinaderij te Balikpapan in te nemen.

De woordvoerder voegde hieraan toe, dat, in afwachting van de bezetting van Menado door de regeringstroepen, de Shell reeds een week was begonnen met het pompen van olie door de pijpleiding van de velden van Sangasanga naar Balikpapan, zodat voldoende voorraden ruwe olie aanwezig zijn om de raffinaderij te openen.

Als de tankboot die nu op weg is naar Singapore, naar Balikpapan kan worden geleid, zal dit het eerste tankschip zijn dat het gebied binnenvaart na de luchtaanval en het tot zinken brengen van de tankboot "San Flaviano" in de haven van Balikpapan door de opstandelingen eind april.

Na de luchtaanval sloot de Shell tijdelijk de raffinaderij in Balikpapan en de olievelden Bunju en Tarakan in Oost-Borneo.

De woordvoerder legde er de nadruk op dat het tien tot veertien dagen zou duren voor de tankvaart weer normaal zal zijn.

x
x x

Inmiddels is de eerste tanker, de "Haustrum", donderdagochtend bij het eiland Sunji ten noorden van Tarakan aangekomen om ruwe olie te laden voor de raffinaderijen in Balikpapan.

K.J.C.P.L. hervat dienst op Indonesië.

De K.J.C.P.L. heeft aangekondigd, dat de volledige dienst met schepen van deze maatschappij op Djakarta, Semarang , Surabaja, en Makassar zal worden hervat.

De passagiers- en vrachtdiensten werden gestaakt na aanvallen op schepen door vliegtuigen van de opstandelingen in Indonesische wateren.

Dekkingspercentage.

Blijkens de jongste weekbalans van de Bank Indonesia, opgemaakt op 25 juni, is het dekkingspercentage teruggelopen tot 8,04 procent van de geldcirculatie en andere opeisbare verplichtingen.

In de afgelopen week stegen de voorschotten aan de regering met 242 miljoen tot 18.941 miljoen rupiah, terwijl de bankbiljettenomloop met 14 miljoen opliep tot 15.553 miljoen rupiah.

De activa van het deviezenfonds verminderden met 16 miljoen tot 1.189 miljoen rupiah, en de passiva met 12 miljoen tot 581 miljoen.

x
x x

Intussen heeft het Indonesische parlement deze week zijn goedkeuring gehecht aan twee wetsontwerpen , die beogen de periode, waarin de Bank Indonesia wordt ontheven van de verplichting goud- en deviezendekking aan te houden tot een minimum van twintig procent van het bankpapier in omloop, te verlengen tot november 1958.

Het eerste ontwerp legaliseert de noodwet, waarbij de bank van deze verplichting werd ontheven tot september 1957. Het tweede geeft een wettelijke regeling aan de verlenging tot een jaar.

Moh. Yamin deed een scherpe aanval op de regering wegens de "vreemde" werkwijze, die er op neerkomt, dat gevraagd wordt om de verlenging van de periode van geldigheid van een wet, die niet door het parlement was goedgekeurd. Hij zeide voorts, dat het systeem van minimum dekking in vele landen is verlaten en hij drong er op aan, dat Indonesië dit voorbeeld zal volgen.

De minister van financien, Sutikno Slamet antwoordde dat de regering niet overweegt het systeem van gouddekking te wijzigen, daar "de tijd hiervoor nog niet rijp is".

Dit betekent niet, zo voegde hij hier aan toe, dat de regering zich blijvend aan dit systeem bindt.

Hij zeide voorts dat de regering blijft streven naar vermeerdering van de goudvoorraad.

In antwoord op suggesties, dat de regering de spreiding van de uitvoer naar alle landen zal bevorderen zeide de minister, dat de regering thans plannen in deze richting uitwerkt.

. Hij betoogde voorts, dat de vermeerdering van de waarde van het bankpapier in omloop in een gezonde richting gaat.

De minister verdedigde voorts opnieuw het systeem van de Export-Certificaten en verklaarde, dat het "eenvoudig" is om slechts te zegren, dat dit systeem heeft gefaald.

Bijkantoor centrale Bank van Indonesia in Londen.

De Centrale Bank van Indonesia zal een bijkantoor in Londen openen, zo is maandag in Djakarta bekendgemaakt.

De directeur van het bijkantoor in Amsterdam, Khouw Bian Tie, zal voorlopig optreden als directeur van het kantoor in Londen.
De gouverneur van de Bank, Lukman Hakim, zal naar verwacht 29 juni naar Londen vertrekken om de openingsplechtigheid op 1 juli bij te wonen.

Poolse zeeschepen voor Indonesië.

Polen zal Indonesië 24 zeeschepen met een gezamenlijke tonnage van 62.000 ton leveren, zo heet het in een communiqué van het Poolse ministerie van buitenlandse handel dat donderdag is gepubliceerd. De levering van deze schepen is vervat in een donderdag te Warschau getekende handelsovereenkomst met Indonesië, die geldt van 1959 tot 1962.

Indonesische voorraadsmarkt voor rubber?

In regeringskringen te Djakarta is medegedeeld, dat deskundigen de details bestuderen van een plan tot instelling van een voorraadsmarkt voor Indonesische rubber. Dit plan is ontworpen om de gang van zaken bij de uitvoer van rubber, de voornaamste deviezenbron van Indonesië, te vergemakkelijken. Tot nu toe liep de verkoop over vele kanalen. Bij het instellen van een voorraadsmarkt zou het produkt van de producent gaan naar erkende makelaars en daarna rechtstreeks naar bonafide exporteurs.
De prijsverschillen die zich bij export van Indonesische rubber voordoen, zouden, naar men zegt, ontstaan, doordat er een aantal verkopers en kopers optrad tussen de producent en de uiteindelijke markt.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-